

Priopćenje za medije

Luxembourg, 16. siječnja 2018.

Upravljanje Europske središnje banke kriznim situacijama: uspostavljen je pouzdan okvir, ali i dalje postoje određeni nedostaci, poručuju revizori EU-a

Europska središnja banka (ESB) uspostavila je pouzdan okvir za upravljanje kriznim situacijama, ali i dalje postoje određeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Revizori poručuju da je potrebno poboljšati smjernice za procjene u vezi s ranom intervencijom te smjernice za procjene vjerojatnosti propasti banaka.

ESB je 2014. godine dobio široke ovlasti za nadzor nad bankama. U njegovoj je nadležnosti trenutačno približno 120 banaka u europodručju. U skladu sa zakonodavstvom koje je nedavno stupilo na snagu ESB je dužan pridavati veću pozornost nadzoru nad bankama u EU-u koje su važne za sustav i za koje postoje naznake da su suočene s poteškoćama. Ako se utvrdi da banka propada ili je izgledno da će propasti, odgovornost za njezinu sanaciju preuzima Jedinostveni nadzorni odbor. Revizori su utvrdili da je ESB uistinu uspostavio pouzdan okvir za upravljanje kriznim situacijama u području njegovih nadzornih ovlasti.

Resursi za procjenu planova oporavka banaka i nadzora nad bankama u kriznoj situaciji zadovoljavajući su, unatoč određenim nedostacima u početnom planiranju i potrebi za boljim raspoređivanjem osoblja na rad na najhitnijim slučajevima.

ESB je u fazi finalizacije sporazuma o vanjskoj suradnji i usklađivanju s drugim nadzornim tijelima i Jedinostvenim sanacijskim odborom. Ipak, neriješena pitanja mogla bi prouzrokovati kašnjenja i ograničiti razmjenu informacija te smanjiti učinkovitost koordinacije, poručuju revizori.

Uspostavljeni su postupci za procjenu planova oporavka banaka te ocjenjivači imaju pristup korisnim alatima i smjernicama. Međutim, rezultati procjena planova oporavka ne upotrebljavaju se sustavno za utvrđivanje kriznih situacija i pružanje odgovora.

Revizori poručuju da postoje određeni nedostaci u okviru ESB-a za upravljanje kriznim situacijama, kao i određene naznake neučinkovite provedbe. Smjernice za procjene u vezi s ranom intervencijom nisu dovoljno razrađene te se u njima ne definiraju objektivni kriteriji ili pokazatelji s pomoću kojih se može utvrditi nalazi li se banka u kriznoj situaciji. Ne postoje smjernice o najboljoj primjeni ovlasti ESB-a u specifičnim scenarijima te smjernice za procjene vjerojatnosti propasti banaka nisu dovoljno opsežne ni detaljne.

Revizori iznose niz preporuka za poboljšanje operativne učinkovitosti ESB-a u upravljanju kriznim situacijama. To

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

uključuje bolju primjenu iskustva stečenog na temelju procjena planova oporavka i dobivanje jamstva o kvaliteti imovine institucija čije se financijsko stanje osjetno pogoršalo.

Revizori također ističu da je, unatoč određenim elementima pozitivne suradnje, ESB odbio dostaviti važne dokaze koje je Sud zatražio. To je nepovoljno utjecalo na revizijski rad Suda u toj mjeri da je Sud mogao iznijeti općenite zaključke o izradi procesa ESB-a, ali nije bio u mogućnosti potvrditi operativnu učinkovitost ESB-a u upravljanju kriznim situacijama u praksi.

Širi kontekst

Sud je ovlašten obavljati reviziju „operativne učinkovitosti” upravljanja na razini ESB-a. Ovo je druga revizija koju je Sud proveo u pogledu uloge ESB-a u nadzoru nad bankama te se njome nadopunjuje revizija koju je Sud proveo nad Jedinstvenim nadzornim odborom čiji su nalazi objavljeni prošlog mjeseca. U skladu s očekivanjima, u oba izvješća obrađuju se određene zajedničke teme te je Sud i u ovom revizijskom izvješću i u izvješću o Jedinstvenom nadzornom odboru utvrdio da je potrebno poboljšati interakciju tih dvaju tijela. Za učinkovito upravljanje bankom u kriznoj situaciji ključno je poduzeti rane mjere, imati dobar protok informacija i zajamčiti da među tim tijelima ne postoje važna regulatorna ili nadzorna nepodudaranja. ESB i Jedinstveni nadzorni odbor potpisali su memorandum o razumijevanju sa smjernicama o tim pitanjima, no potrebno ga je poboljšati. Zakonodavci bi pak trebali razmotriti niz mogućnosti za usklađivanje ovlasti Jedinstvenog nadzornog odbora i ESB-a te poboljšanje protoka informacija među njima.

Revizori ističu da su i ESB i Jedinstveni nadzorni odbor prihvatili većinu preporuka iznesenih na temelju tih dviju revizija. Revizori će u pratiti provedbu tih preporuka u budućnosti.

Napomene za urednike

Financijska kriza iz 2008 godine potaknula je velike promjene u financijskom uređenju u EU-u. Ojačan je pravni okvir za nadzor nad bankama te je 2014. uspostavljen jedinstveni nadzorni mehanizam (SSM). Odgovornost za nadzor nad velikim bankama u europodručju povjerena je Europskoj središnjoj banci (ESB). SSM čine Europska središnja banka (ESB) i nacionalna nadzorna tijela zemalja sudionica. Jedan je od glavnih ciljeva SSM-a ojačati stabilnost bankovnog sustava u europodručju. U ESB-u na nadzornim poslovima radi više od tisuću članova osoblja.

Za potrebe ove revizije revizori su ispitali upravljanje ESB-a kriznim situacijama u pogledu njegovih nadzornih kapaciteta. Upravljanje kriznim situacijama podrazumijeva da nadzorno tijelo utvrdi pogoršanje financijske situacije banke te da, po potrebi, iskoristi svoje ovlasti rane intervencije. Ono također uključuje planiranje oporavka za buduće potrebe, i to u svrhu pripreme za kriznu situaciju.

Vodeći računa o njihovoj važnosti, Sud je obavio niz revizija u pogledu regulatorne i nadzorne infrastrukture za banke i ostala financijska poduzeća te su u planu i nove revizije. Ovo je drugo izvješće o sustavima EU-a za rješavanje kriznih situacija u bankama koje Sud objavljuje unutar mjesec dana. Prvo je izvješće objavljeno u prosincu 2017. pod naslovom „Jedinstveni sanacijski odbor: rad na zahtjevnom zadatku izgradnje bankovne unije je započeo, ali i dalje preostaje mnogo posla”.

Ovo bi se izvješće također trebalo čitati zajedno s izvješćem pod naslovom „Jedinstveni nadzorni mehanizam – dobar početak, ali potrebna su daljnja poboljšanja” koje je Sud objavio 2016. godine. U prvom izvješću o nadzornim funkcijama ESB-a bila je riječ o operativnoj učinkovitosti upravljanja općim nadzornim sustavom koji je ESB uspostavio.

Tematsko izvješće br. 2/2018 „Operativna učinkovitost ESB-a u upravljanju kriznim situacijama u bankama” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.